

Tisková konference k událostem spojeným s 400. výročí bitvy na Bílé Hoře

16. června 2020 v 11 hodin

Praha, Staroměstská radnice, Brožíkův sál

Pořádají:

Česká biskupská konference

Ekumenická rada církví v ČR

Opatství Venio, klášter benediktinek na Bílé Hoře

Za organizační tým promluví:

Petr Jan Vinš (generální sekretář Ekumenické rady církví v ČR)

Francesca Šimuniová (řádová sestra z kláštera na Bílé Hoře)

Zástupci samosprávy:

Jan Wolf (předseda výboru pro oblast kultury, výstavnictví, cestovní ruch a zahraniční vztahy ZHMP)

Jan Čížinský (poslanec PČR, starosta Praha 7, historik)

Moderují:

David Macek a Martina V. Kopecká

Program:

- 1) Výročí jako příležitost k novému setkání – úvod do tématu
- 2) Plánované události ze strany kláštera benediktinek na Bílé Hoře (viz níže)
- 3) Plánované události ze strany České biskupské konference a Ekumenické rady církví v partnerství s Prahou 6 (viz níže)
- 4) Proslovy organizátorů a odborníků
- 5) Představení Kříže smíření
- 6) Dotazy a závěr

Kontakty:

ČBK: Monika Klimentová 731 625 984

ERC: Petr Jan Vinš 775 086 063

Opatství Venio, benediktinky Bílá Hora: David Macek 607 529 157

PŘÍLOHY:

2. Plánované události ze strany kláštera benediktinek na Bílé Hoře

15. - 16. 8. POUTNÍ SLAVNOSTI (dotace MK - odbor církví, ve spolupráci se spolkem Putování za Santinim)

Časový harmonogram pouti v sobotu 15. 8. 2020

- 9:30 sraz poutníků v Břevnovském klášteře
- 9:30 odchod z Břevnova na Bílou horu
- 11:00 Mše svatá v poutním areálu Panny Marie Vítězné
- 12:00 Občerstvení/Kavárna (dále po celý den)
- 13:30 Přednáška "Bílá hora v českých dějinách" - Jiří Kotalík, Vít Vlnas
- 15:00 Koncert barokní komorní hudby v ambitech
- 16:30 Přednáška "Život a dílo J. B. Santiniho" - Stanislav Růžička
- 18:00 Mariánské nešpory v kostele - sestry benediktinky
- 19:00 - 21:00 Závěr poutního dne, možnost individuální prohlídky osvětleného nádvoří

V průběhu celého dne 15.8.:

- možnost prohlídky poutního areálu s průvodcem
- Den otevřených dveří v klášteře - provází sestry benediktinky
- výstava fotografií zachycující postupnou obnovu poutního areálu od roku 2007
- nabídka brožury o poutním místě Panny Marie Vítězné, pohlednic a dalších materiálů
- dětský program v klášterní zahradě - zajišťuje umělecký spolek Art Attack

Časový harmonogram liturgické slavnosti v neděli 16. 8. 2020

- 10:00 Otevření poutního areálu pro návštěvníky
- 11:00 Mše svatá v kostele, oslavuje Zdeněk Wasserbauer, světící biskup pražský
- 14:00 Koncert barokní folklorní hudby věnovaný sv. Janu Nepomuckému
- 15:00 Prohlídka poutního místa s průvodcem
- 17:00 Varhanní improvizace a prohlídka bělohorských varhan - organolog Marek Čihař
- 18:00 Slavnostní nešpory v kostele - sestry benediktinky

V průběhu celého dne 16.8.:

- výstava retrospektivních fotografií, prohlídka poutního místa individuálně i s průvodcem, prohlídka klášterní bylinkové zahrady, rozhovor se sestrami benediktinkami
- nabídka brožury, tištěného průvodce atd.
- vytvoření potřebné zázemí pro návštěvníky i účinkující.

5. 9. SOUSEDSKÝ DEN (s podporou MČ Praha 17)

výstava Patchworku v klášterní zahradě
otevření Poutnické zahrady pro veřejnost, představení nové fresky
Koncert Řepského sousedského sboru v kostele
Open-house kláštera benediktinek, kavárna aj.

září - listopad VÝSTAVA K 400. VÝROČÍ BITVY (dotace MHMP a MČ Praha 17)

ve spolupráci s Národním archivem

V poutním areálu i jeho těsné blízkosti bude umístěno cca 10 výstavních panelů, na který budou prezentovány dokumenty nalezené při opravách kostela v makovici kříže na hlavní kupoli. Část těchto dokumentů byla do nedávné doby veřejnosti neznámá. Prezentace bude prokládána propojujícími texty a ilustracemi, které srozumitelně přiblíží příběh bitvy a proměny jejího vnímání v českých i evropských dějinách. Zvláštní pozornost bude patřit poutnímu areálu, jeho postupnému vzniku a dalšímu vývoji. Text bude propojen s prostorem a uměleckými díly, o kterých bude pojednávat.

V jedné z rohových kaplí (kaple sv. Vojtěcha v jihovýchodním rohu nádvoří) bude vytvořen informační prostor, ve kterém budou promítány prezentace a filmové snímky k jednotlivým tématům výstavy (bitva, animace stavebně historického vývoje areálu, současný život kláštera atp.). Zde bude také možné opatřit si návštěvníkům katalog, základní informace k výstavě a zapsat do návštěvní knihy dojmy a připomínky k výstavě. I v této kapli budou umístěny informační panely.

V blízkosti ekumenického hrobu vojáků padlých v bitvě ve východní části nádvoří budou umístěny čtyři obrazy bitvy ze sakristie římského kostela Panny Marie Vítězné (fotokopie na plátně) a další informace či exponáty vztahující se k bitvě. Samotný ekumenický hrob ztvárněný v roce 2017 Václavem Ciglerem a Michalem Motyčkou bude nedílnou součástí expozice, která bude takto přivedena po časové ose od data bitvy 8. 11. 1620 až do současnosti.

V ambitech obklopující nádvoří budou před jednotlivými panely umístěny jednoduché lavičky, dále modely jednotlivých historických fází výstavby poutního areálu, jednoduchá navigace výstavou a příp. jiné předměty či objekty sloužící návštěvníkům k příjemnému strávení času prohlídky.

Katalog výstavy bude nabízen v českém a německém jazyce, příp. s anglickými překlady. Výstava bude nekomerční a volně přístupná ve stanovené otevírací době (každodenně s výjimkou pondělka). O víkendech nebo na požádání i bude nabízena komentovaná prohlídka výstavou.

Obsahově bude expozice vystavená kolem časové osy definované dokumenty nalezenými v makovici kříže kostela od roku 1618 (stavovské povstání, resp. 1609 Rudolfův Majestát) až do současnosti. Budou dokumentovány reálné události a prezentovány dobové interpretace daných událostí. Jedná se o velmi zajímavý a poučný vývoj od předbělohorského stavovského státu, přes absolutní monarchii, následně mladou demokracii 1. republiky až po fázi totalitních režimů a porevoluční zlom do současné postmoderní doby. Jednotlivé fáze opakovaného rozkvětu a úpadků poutního kostelíka zajímavým způsobem korespondují s jednotlivými vývojovými fázemi českých zemí a vytváří poutavý příběh.

6. - 8. 11. EKUMENICKÉ SETKÁNÍ K VÝROČÍ BITVY

(ve spolupráci s ČBK a Ekumenickou radou církví, podporováno Magistrátem a Prahou 6, poutní areál bude o tomto víkendu prioritně rezervován pro tyto komplexně a dlouhodobě připravované akce)

Setkání mládeže Christus Vivit (7. 11. v 19 hod. modlitba Taize v poutním nádvoří)

Mše sv. se zapojením historických skupin (8. 11. v 11 hod.)

Ekumenické nešpory (8. 11. v 15 hod.) (VIZ ČÁST O AKCÍCH ERC A ČBK)

Koncert pro Bílou horu" v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha (8. 11. ve 20 hod.) (dotace MHMP)

Koncert v den výročí bitvy

Ve výroční den bitvy na Bílé hoře, v neděli 8. 11. 2020 ve 20 hod. bude v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha uspořádán koncert na připomenutí bitvy, která se stala symbolem rozdělení a náboženské, resp. národnostní intolerance. Koncert bude pořádán s úmyslem podpořit dobrou vůli a tvůrčí iniciativu směrem k smíření a vzájemnému respektu. Koncert se bude konat s podporou Pražského arcibiskupství, které ponese část nákladů a organizačních úkolů.

Účinkovat bude Filharmonie Hradce Králové spolu s královéhradeckým katedrálním sborem pod vedením dirigenta Josefa Zadiny. Obě hudební tělesa zahrají dvě díla Antonína Dvořáka - hymnus Dědicové Bílé a symfonickou báseň Můj domov. Třetí skladba, která by měla mít ekumenický a smířčí charakter, bude zřejmě dílem současného skladatele a je dosud v jednání. Moderátorem koncertu bude arcioopat břevnovského kláštera P. Prokop Siostrzonek. Během koncertu budou pozdraveni pozvaní hosté z různých zemí i konfesních skupin a budou připomenuty hodnoty vzájemné tolerance, respektu a spolupráce ve prospěch společné země.

Koncert bude pořádán nekomerčně, případné dobrovolné příspěvky "na Bílou horu" budou použity na zvolený projekt podporující výše uvedené hodnoty. Pozvána bude široká veřejnost a všichni lidé dobré vůle bez ohledu na konfesijní vyznání nebo politickou příslušnost.

3. Plánované události ČBK, ERC a MČ Praha 6

Česká biskupská konference a Ekumenická rada církví připravily v součinnosti s MČ Praha 6 a s opatstvím Venio program, který představuje oficiální linii připomínky bělohorské bitvy.

Jednotící linií této připomínky je přiznat, že naše společné dějiny jsou obtížné a znamenaly v minulosti rozdělení a vzájemná zranění, zároveň ale vyjádřit naději, že tato minulá rozdělení nemusí negativně ovlivňovat naše soužití v současnosti a ekumenickou spolupráci.

Součástí připomínky výročí Bílé hory je dlouhodobější aktivita České biskupské konference a Ekumenické rady církví, které společně vytvořily odbornou komisi ke studiu konfesních dějin 17. století a souvisejících témat. Tato skupina publikuje pravidelně pracovní listy pro farnosti, školy a širokou veřejnost a pořádá odborná kolokvia. Letošní kolokvium proběhne ve středu 14. října v prostorách ústředí ČCE v Jungmannově ulici a jeho tématem bude **Role Bílé hory při utváření české národní a konfesní identity**.

Hlavním bodem společné připomínky ERC a ČBK budou ekumenické nešpory na Bílé hoře přímo v den výročí, tedy **v neděli 8. listopadu** od 15.00 hodin. Tyto nešpory budou obsahovat i kající modlitbu, v které budou představitelé církví vyznávat minulá zranění a prosit Boha nejen za odpuštění, ale i za naději pro společnou cestu do budoucna.

Na ekumenické nešpory následně naváže odhalení Kříže smíření v Aleji exulantů. Smírčí kříž patří do české duchovní tradice a bývaly vztyčovány na místech, kde se událo něco neblahého. Moderní podoba tohoto kříže, jejímž autorem je německý benediktýn **br. Abraham Fischer**, odkazuje na hlubší duchovní význam smíření, které není jen lidským úsilím, ale i Božím dílem.

Kříž je trojitý – sestává se ze dvou ocelových křížů a jednoho titanového. Dvě zrezné ocelové části jako by představovaly dvě znesvářené strany konfliktu, rez jako by ukazovala na tento vezdejší hříšný a konflikty naplněný svět. Modrá, titanová část, třetí kříž, který nepodléhá vlivům prostředí, jako by poukazoval k nebesům a k tomu, že skutečného smíru můžeme dosáhnout především tehdy, když si uvědomíme, že nás spojuje to, co leží mimo tento svět.

Kříž smíření má zároveň, je-li položen na zemi, podobu zátarasu, který brání v cestě. Teprve když je společným úsilím vztyčen a narovnan, stává se křížem – a to dokonce křížem, který je stejně viditelný ze všech stran a ze všech úhlů pohledu. Tento kříž je znamením smíření, v které církve doufají a které dnes, navzdory obtížné minulosti, už z velké části prakticky žijí.

KŘÍŽ SMÍŘENÍ - VIZUALIZACE

